

**RIIGI
KUI KOMPLEKSSÜSTEEMI
ANALÜÜSITAVUSEST**

KOMPLEKSSÜSTEEMIDE TUNNUSED:

- komplekssüsteemid koosnevad paljudest komponentidest, mis omavahel seostatud ja mõjutavad üksteist, tihti esineb hierarhilisus;
- komplekssüsteemide käitumine on reeglina kirjeldatav mittelineaarsete seostega (ei kehti võrdelisus);
- komplekssüsteemid võivad olla iseorganiseeruvad uuteks struktuurideks uute omadustega, mis pole otseselt tuletatavad komponentide omadustest;
- komplekssüsteemid võivad omada mälu (st mäletavad, mis juhtus minevikus) ja olla adaptiivsed;
- komplekssüsteemid on ajas muutuvad ja tihti termodünaamilises mõttes mitte-tasakaalulised;
- komplekssüsteemide lokaalsed muutused arenevad tihti globaalseteks.
- komplekssüsteemid muutused toimuvad tihti korra ja kaose piirimail ja väikesed süsteemi alghäiritused võivad tekitada globaalseid muutusi.

Armin Toffler, 1984:

Üks kõige arenenum tänapäeva Lääne tsivilisatsiooni oskusi on tükeldamine: see on probleemide lahkamine nende kõige väiksemateks komponentideks või osadeks eesmärgiga neist aru saada ja lahendada. See oskus on meil ülihea. Nii hea, et me sageli unustame osad panna tagasi kokku tervikuks.

OECD GLOBAL SCIENCE FORUM, 2008:

„Application of Complexity Science for Public Policy“ - New tools for finding unanticipated consequences and unrealized opportunities (published 2009)

- Keywords: predictability, adaptability, emergence, self-organisation, self-organized criticality, nonlinearity, control, ...
- Tools in public policy domains: agent-based or multi-agent models, network analyses, data mining, sensitivity analysis, dynamical systems modelling,...
- Applications: technologically connected environments, health service and epidemiology, social events and vulnerability, traffic,
- Problems: communicative connectness, hopes and concerns for policy, aspirations for validating models, grappling with fundamental of uncertainty in policy contexts,...

VARASEMAD SEMINARID:

Eesti Teaduste Akadeemia seminar 01.11.2006

Teaduse uued suunad: komplekssüsteemid

Eesti Teaduste Akadeemia seminar 18.08.2009

Foresight studies into global systems dynamics and policies

Germany, UK, Estonia

Eesti Teaduste Akadeemia seminar 09.10.2009

Complex systems: growth and emergent behaviour

Belgium, the Netherlands, UK, Estonia

KÜSIMUSI SEMINARILE:

- Kas riik koosneb osadest, millised need on ja kas osad peavad moodustama terviku?
- Kas osad riigis kui tervikus on seostatud ja mis sellest järgneb?
- Milline on informatiivse seostatuse ja seda saatva müra tähtsus?
- Kes analüüsib riiki kui kompleksüsteemi? On see üldse modelleeritav?
- Kuidas hinnata paljude otsuste ja tegevusstrateegiate mõju ja seostatust?
- Kas Akadeemia võiks midagi teha riigi kui kompleksüsteemi huvides?
- Kas otsustuskogudes olevad akadeemikud võiksid midagi teha?